Et totalberedskab for *alle* i samfundet

- **Et politisk udspil** fra Børns Vilkår, Red Barnet, Røde Kors, Ældre Sagen, Dansk Flygtningehjælp og Beredskabsforbundet

Red Barnet · Børns Vilkår · Ældre Sagen · Røde Kors · Beredskabsforbundet · DRC Dansk Flygtninge Hjælp

Udgivet august 2026 af:

Røde Kors i Danmark
Børns Vilkår
Red Barnet
Ældre Sagen
Dansk Flygtningehjælp
Beredskabsforbundet

Grafisk design:
Rumfang / Britt Karlsen

Tryk: KLS PurePrint

INDHOLD

Indledning 5

Anbefalinger til regeringen 7

Nordiske cases 24

Danske erfaringer 28

Afsluttende rammesætning 30

*

I fremtidige kriser, kræver det, at ***totalberedskabet*** tager højde for befolkningens forskellige forudsætninger og inddrager ***ressourcer i civilsamfundet***

Indledning

Et nyt strategisk udgangspunkt for totalberedskabet[1]

Danmark står i en ny sikkerhedspolitisk virkelighed. Truslerne er i stigende grad komplekse og langvarige – og de påvirker hele samfundet. Det gælder blandt andet cyberangreb, energikriser, pandemier, klimarelaterede hændelser, krig i Europa og geopolitisk ustabilitet.

Danmarks beredskab er stærkt og professionelt. Samtidig viser erfaringer fra de senere års kriser, at et robust beredskab ikke kun handler om at beskytte territorium, infrastruktur og forsyningslinjer. Det handler også om at beskytte mennesker – og sikre, at alle kommer igennem kriserne så godt som muligt. Hvis Danmark skal stå stærkere i fremtidige kriser, kræver det, at totalberedskabet tager højde for befolkningens forskellige forudsætninger og aktivt inddrager de ressourcer, der findes i civilsamfundet.

Kriser rammer befolkningen forskelligt. Erfaringer fra blandt andet COVID-19, storme og oversvømmelser, modtagelsen af fordrevne fra Ukraine samt energi- og leveomkostningskrisen viser, at borgere i sårbare positioner ofte rammes først og hårdest – og har sværere ved at komme sig[2].

Det gælder især:

- Børn og unge
- Ældre
- Mennesker med funktionsnedsættelse
- Socialt udsatte borgere
- Mennesker med psykiske sårbarheder
- Flygtninge og migranter

Derfor bør social robusthed være en central og integreret del af Danmarks samlede totalberedskab. Social robusthed skal her forstås som et samfunds eller en befolknings evne til gennem sociale systemer, ressourcer og relationer at modstå, tilpasse sig og komme sig efter kriser, chok og belastninger[3].

Civilsamfundets sociale, operative og psykosociale kapaciteter skal integreres i Danmarks nationale beredskab og bør indgå mere systematisk i planlægning, øvelser og krisehåndtering. Integrering af civilsamfundets ressourcer er afgørende for, at Danmarks fremtidige totalberedskab kan skabe større social robusthed.

Organisationerne bag udspillet anbefaler derfor regeringen, at totalberedskabet hviler på fire ligeværdige søjler:

1. **Militær sikkerhed**
2. **Civil sikkerhed**
3. **Beskyttelse af kritisk infrastruktur**
4. **Social robusthed**

Et stærkt samfundsberedskab kræver alle fire søjler, men uden den fjerde søjle svækkes de tre første.

Dette udspil afspejler de deltagende organisationers egne erfaringer og perspektiver og indeholder 8 konkrete anbefalinger til regeringen. Samtidig er det vores ambition, at anbefalingerne kan inspirere bredt og danne grundlag for en videre dialog på tværs af civilsamfundet.

HOVEDBUDSKAB:

Civilsamfundet er en ***vigtig kapacitet*** – ikke en ad hoc-reserve

[1] Samfundets samlede indsats for at forebygge og håndtere større hændelser, kriser, katastrofer og krig som defineret i regeringens pjece om totalberedskab fra februar 2026.

[2] Ugens tal, uge 11

[3] Saja et al. 2021: A critical review of social resilience properties and pathways in disaster management.

Anbefalinger til regeringen

1. **Formaliser civilsamfundets rolle i totalberedskabslovgivningen**
2. **Sæt borgere i sårbare positioner i centrum for totalberedskabet**
3. **Styrk det psykosociale beredskab**
4. **Etabler en national (operativ) civilsamfunds-kriseplatform**
5. **Etabler beredskabsaftaler**
6. **Etabler finansieringsmodeller**
7. **Inddrag civilsamfundet i øvelser og planlægning**
8. **Etabler frivillige støttepunkter/trygheds-punkter i alle kommuner**

ANBEFALING 1

Formaliser civilsamfundets rolle i totalberedskabslovgivningen

Den kommende lovgivning om totalberedskab skal skabe tydelige og forpligtende rammer for samarbejdet mellem myndigheder og civilsamfund og bør samtidig afspejle, at civilsamfundet rummer forskellige typer af aktører med forskellige roller og kapaciteter.

Det kan blandt andet ske ved at:

- Anerkende civilsamfundets sociale og frivillige kapaciteter
- Tydeliggøre rolle- og ansvarsfordeling
- Skabe klare rammer for samarbejde og mobilisering
- Understøtte samarbejde mellem stat, kommuner og civilsamfund

* Kriser rammer befolkningen *forskelligt*

FOTO: HANS OLE MADSEN

EKSEMPEL

Den nuværende beredskabslov

I den nuværende beredskabslov er civilsamfundet ikke nævnt direkte. I beredskabslovens § 6 fremgår det, at ministeren for samfundssikkerhed og beredskab kan indgå aftaler med foreninger, organisationer og private personer om, at disse bistår ved udførelsen af opgaver inden for det statslige redningsberedskab. Tilsvarende fremgår det af § 13, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan indgå aftaler med foreninger, organisationer og private personer om bistand til det kommunale redningsberedskab.

Den nye lovgivning bør afspejles i vejledninger til myndighederne, så myndighederne får indblik i, hvilke opgaver det kan være relevant at overveje at samarbejde med civilsamfundsorganisationer om. Vejledningerne bør præcisere rolle- og ansvarsfordeling og i det hele taget vejlede om, hvordan samarbejderne bedst etableres.

ANBEFALING 2

Sæt borgere i sårbare positioner i centrum for totalberedskabet

Et robust beredskab forudsætter, at alle borgere kan få den nødvendige hjælp og støtte under kriser.

Totalberedskabet bør derfor have et tydeligt fokus på borgere i sårbare positioner, da erfaringer viser, at disse borgere ofte rammes først og hårdest.

Dette gælder særligt:

- Børn og unge
- Plejehjemsbeboere og hjemmeboende ældre
- Socialt udsatte borgere
- Mennesker med funktionsnedsættelse
- Flygtninge og migranter

Det kan blandt andet ske ved at:

- Identificere risikogrupper før kriser
- Sikre målrettede evakuerings- og informationsplaner
- Sikre fortsat adgang til vigtige støttefunktioner under kriser
- Inddrage organisationer med målgruppekendskab i planlægning som det bl.a. skete via coronapartnerskaberne, se også afsnit 5

FOTO: PEDER LYKKE / ÆLDRE SAGEN

EKSEMPEL

Tilbud fra Civilsamfundet under COVID-19

Med udgangspunkt i den koordinerede dialog som bl.a. foregik i coronapartnerskaberne, opretholdt og udvidede organisationer som Børns Vilkår, Dansk Flygtningehjælp, Røde Kors og Ældre Sagen under pandemien deres telefonlinjer, så børn, ældre, isolerede borgere samt flygtninge og migranter kunne få rådgivning, målrettet information, tryghed og social kontakt under nedlukningen. Hos Dansk Flygtningehjælp var der indledningsvist rådgivning på 25+ minoritetssprog. Civilsamfundet havde en bred vifte af telefoniske tilbud til borgere, som ellers var svære at identificere og nå under krisen. Hos Red Barnet blev der bl.a. gennemført løbende telefoniske tryghedsopkald rettet mod familier, der i forvejen var i sårbare positioner, og som oplevede øget pres under nedlukningen.

ANBEFALING 3

Styrk det psykosociale beredskab

Når alvorlige kriser rammer, handler indsatsen ikke kun om fysisk redning. Den handler også om at håndtere frygt, usikkerhed og traumer og styrke mental resiliens.

Derfor bør psykosocial støtte indgå som en tydelig og prioriteret del af det nationale beredskab.

Det kan blandt andet ske gennem:

- En national plan for psykosocial krisestøtte
- Langvarig psykosocial støtte ud over den akutte fase (efterværn)
- Forhåndsaftaler om aktivering af frivillige
- Fælles uddannelsesstandarder for krisestøtte
- Regelmæssige øvelser på tværs af myndigheder og civilsamfund

EKSEMPEL

Norges psykosociale beredskab

I Norge er det psykosociale beredskab organiseret som et samspil mellem offentlige myndigheder og civilsamfundet, hvor frivillige organisationer spiller en central rolle før, under og efter kriser. Frivillige bidrager blandt andet med kurser i psykosocial førstehjælp, lokal forankring og hurtig mobilisering af støtte til berørte borgere. Samtidig fungerer de som et vigtigt supplement til de offentlige indsatser i tiden efter den akutte fase, hvor behovet for nærvær, netværk og kontinuerlig støtte ofte overstiger myndighedernes kapacitet. Erfaringer peger på, at netop denne fase kan efterlade et tomrum i det psykosociale efterværn, hvor civilsamfundets vedvarende engagement og fleksibilitet bliver afgørende for at sikre langsigtet trivsel i lokalsamfundet.

Samarbejdet er bl.a. beskrevet i Helsedirektoratets vejledning:

- Psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer (Mestring, samhørighet og håp) - Helsedirektoratet

MODELFOTO: BØRNS VILKÅR

ANBEFALING 4

Etabler en national (operativ) civilsamfunds-kriseplatform

Der bør etableres en fast, formaliseret kriseplatform for civilsamfundet med kobling til myndighedernes eksisterende krisestyringsfora, hvor aktuelle kriser koordineres nationalt og lokalt i form af den Nationale Operative Stab (NOST) og de Lokale Beredskabsstabe (LBS).

Mellem kriser skal platformen:

1. Fungere som dialogforum mellem myndigheder og organisationer via samme model som fx coronapartnerskaberne
2. Understøtte fælles planlægning og erfaringsudveksling

I kriser skal platformen sikre:

- Koordination af civilsamfundets samlede indsatser og ressourcer
- Én fælles indgang mellem civilsamfund og myndigheder
- Klare kontakt- og kommunikationslinjer
- Bedre information til borgerne
- Hurtig mobilisering af civilsamfundets operative ressourcer
- Koordination af indsatser over for sårbare grupper

*

Koordination af indsatser over for ***sårbare*** grupper er vigtig

EKSEMPEL

Civilsamfundsplatform

Vi foreslår, at der etableres en civilsamfundsplatform bestående af landsdækkende civilsamfundsorganisationer og paraplyorganisationer, der kan bistå med vigtig viden og/eller operative ressourcer. Civilsamfundsplatformen drives af medlemmerne og fungerer som civilsamfundets fælles koordinerende forum for kriseberedskab. Platformen samler og koordinerer civilsamfundsorganisationernes bidrag og repræsenterer civilsamfundet samlet i dialogen med myndighederne. Platformen kobles til NOST med én fælles repræsentant, som indgår på lige vilkår med de øvrige medlemmer af NOST.

Med en formel struktur vil det være muligt at koordinere civilsamfundets operative indsatser på tværs af organisationerne, skabe et fælles situationsbillede og sikre en samlet koordinering og mobilisering af civilsamfundets ressourcer. Platformen vil dermed fungere som bindeled mellem de involverede civilsamfundsorganisationer og mellem civilsamfundet og myndighederne. Samtidig vil det være muligt bedre at målrette myndighedernes indsatser og krisekommunikation særligt i forhold til borgere i sårbare og udsatte positioner.

Koblingen til NOST vil styrke integrationen af civilsamfundets ressourcer og sikre en stabil ramme for samarbejdet mellem myndigheder og civilsamfund.

Ved særligt langvarige kriser vil der fortsat være behov for en kobling til de respektive ressortministerier, som vi så ved coronapartnerskaberne.

ANBEFALING 5

Etabler beredskabsaftaler

Hvis civilsamfundet skal kunne bidrage systematisk til beredskabet, kræver det klare rammer og stabile samarbejdsformer – særligt for de dele af civilsamfundet, der udgør operative kapaciteter.

Der bør derfor indgås forhåndsaftaler mellem myndigheder og civilsamfundsorganisationer om fx:

- Mobilisering og organisering af frivillige
- Drift af hotline- og rådgivningstilbud i kriser
- Psykisk førstehjælp/krisestøtte i kriser
- Drift af trygheds- og modtagecentre
- Efterværn i form af langvarig psykosocial støtte ud over den akutte fase
- Støtte til evakuering og modtagelse af borgere med tilknytning til Danmark fra såvel kriser rundt om i verden som på tværs af Rigsfællesskabet

FOTO: ANNI NORDDAHL / DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

EKSEMPEL

Mobilisering af civilsamfundets kapaciteter under et cyber-angreb

Ved et større cyberangreb rettet mod kritisk kommunal infrastruktur – fx nedlukning af digitale fagsystemer og velfærdsløsninger – vil kommunerne have behov for hurtig aktivering af alternative borgerrettede funktioner og fysisk understøttelse af beredskabet. Her kan civilsamfundsorganisationer gennem forudgående samarbejdsaftaler mobilisere deres frivillige og bidrage med bemanding af kommunale evakuerings- og informationscentre, støtte til modtagelse og registrering af borgere samt opretholdelse af telefoniske rådgivnings- og informationslinjer til særligt sårbare målgrupper. Det kan fx omfatte telefonisk trygheds- og krisestøtte til ældre borgere uden digital adgang, målrettet information til personer med handicap eller sproglige barrierer samt bemanding af hotline-funktioner i samarbejde med myndighederne.

ANBEFALING 6

Etabler finansierings-modeller

Et velfungerende totalberedskab forudsætter langsigtet og stabil finansiering. Beredskab kan ikke etableres eller vedligeholdes gennem kortvarige projektmidler, da det bygger på varige kapaciteter, kompetencer og samarbejdsstrukturer, som skal være opbygget og operationelle før en krise indtræffer. Projektfinansiering er utilstrækkelig, fordi den skaber usikkerhed om drift, svækker kontinuiteten i kompetenceopbygning og vanskeliggør fastholdelsen af både frivillige og organisatoriske beredskabskapaciteter.

Der er derfor behov for en finansieringsmodel, der i højere grad understøtter permanente og forudsigelige rammer for de kapaciteter, som er nødvendige i krisesituationer, men som ikke kan opretholdes gennem ad hoc-bevillinger. Det gælder særligt de dele af totalberedskabet, der beror på civilsamfundets operative bidrag og fleksible indsatser.

Finansieringen bør således betragtes som en investering i vedvarende beredskabskapacitet – ikke som projektstøtte – og bør understøtte stabile rammer for planlægning, træning og aktivering på tværs af aktører.

Finansiering bør bl.a. understøtte:

- Uddannelse og kapacitetsopbygning af frivillige og civilsamfundet
- Øvelser og beredskabstræning
- Stående myndighedsaftaler om samarbejde
- Udvikling af digitale løsninger

EKSEMPEL

Finansiering af civilsamfundet

Røde Kors i Sverige modtager finansiering fra bl.a. MCF (myndigheden for civilt forsvar) til at udføre specifikke nationale beredskabsopgaver, der er fastlagt i lovgivningen eller gennem aftaler med staten. Som en del af Sveriges frivillige forsvarsorganisationer i totalforsvar er Røde Kors berettiget til at modtage ad hoc-projektmidler fra MCF. Disse midler tildeles for at styrke samfundets kriseberedskab og civilt forsvar.

*

Finansiering bør betragtes som en investering i ***vedvarende beredskabskapacitet*** og understøtte ***permanente*** rammer for planlægning, træning og aktivering på tværs af aktører.

*

Civilsamfundsorganisationer bør i ***højere grad*** indgå i nationale og lokale beredskabsøvelser

FOTO: WECREATE

ANBEFALING 7

Inddrag civilsamfundet i øvelser og planlægning

For at sikre, at samarbejdet fungerer i praksis, bør civilsamfundsorganisationer i højere grad indgå i nationale og lokale beredskabsøvelser – både skrivebordsøvelser og i særlig grad fuldskalaøvelser med figuranter osv.

Det kan, udover selve deltagelsen i øvelserne, bl.a. indebære:

- Have adgang til situationsbilleder
- Indgå i informationskæder
- Bidrage til befolkningsrettet kommunikation

EKSEMPEL

Øvelser i regi af svensk totalforsvar

I Sverige indgår frivillige organisationer systematisk i beredskabsøvelser gennem samarbejde med MCF og kommuner. Organisationer som Svenska Röda Korset og Frivilliga Resursgruppen deltager i både lokale og nationale øvelser, hvor de fungerer som forstærkningsressourcer med opgaver inden for evakuering, logistik og psykosocial støtte. De frivillige er ikke blot "ekstra hjælp", men en integreret del af det svenske totalforsvar.

ANBEFALING 8

Etabler frivillige støttepunkter/ tryghedspunkter i alle kommuner

Når krisen rammer, melder mange borgere sig spontant for at hjælpe[4]. Det skete både under COVID-19, under stormfloder og ved modtagelsen af fordrevne fra Ukraine. Men uden en lokal struktur risikerer hjælpen at blive ukoordineret, ineffektiv – eller slet ikke udnyttet.

Derfor bør der etableres frivillige fysiske støttepunkter/tryghedspunkter i alle landets kommuner som en fast del af totalberedskabet.

Tryghedspunkterne bør forankres i et lokalt samarbejde mellem kommunen, beredskabet, civilsamfundsorganisationer og øvrige relevante aktører.

Kommunen vil som udgangspunkt have en central rolle i planlægning og koordinering, men driften kan ske i partnerskab med eller efter aftale med civilsamfundsorganisationer og andre lokale aktører.

Støttepunkterne/tryghedspunkterne skal:

- Sikre pålidelig information til borgerne
- Registrere og organisere spontanfrivillige
- Støtte borgere i sårbare situationer
- Skabe en lokal ramme for koordination mellem myndigheder, frivillige og civilsamfund under kriser

[4] Når krisen kradser, står Danmarks frivillige klar – Sociologisk Institut - Københavns Universitet

MODELFOTO: CATHRINE HASHOLT/RED BARNET

EKSEMPEL

Lokale nødinformationspunkter i Schleswig-Flensburg

I Kreis Schleswig-Flensburg i Tyskland har myndighederne etableret lokale nødinformationspunkter, hvor borgere kan få information, melde behov og modtage støtte under kriser. Punkterne koordinerer også frivillige, så indsatsen bliver effektiv og målrettet. Casen illustrerer, hvordan faste lokale støttepunkter kan sikre, at civilsamfundets ressourcer udnyttes optimalt i totalberedskabet. (schleswig-flensburg.de)

NORDISKE CASES

På tværs af de andre nordiske lande er der det fællestræk, at civilsamfundets kapaciteter er formaliseret, finansieret og integreret i beredskabet i fredstid – ikke kun aktiveret ad hoc i kriser.

Norge →

Sverige →

Finland →

Danske erfaringer →

NORGE

Plan for fremtidens totalberedskab

I januar 2025 fremlagde den norske regering en plan for fremtidens norske totalberedskab – *"Forberedt på krise og krig"*. Planen lægger op til en markant styrkelse af samfundets samlede modstandskraft gennem et tæt samspil mellem militære og civile aktører. Et centralt element i meldingen er, at beredskab ikke længere betragtes som et rent statsligt ansvar, men som en fælles opgave for hele samfundet. Civilsamfundet betragtes i den forbindelse som en del af samfundets samlede modstandskraft og fremhæves som en integreret del af totalforsvaret.

Planen slår fast, at frivillige organisationer er en afgørende del af den nationale beredskabsstruktur, at der skal være et formaliseret samarbejde med civilsamfundet, og at det er vigtigt, at der afsættes midler til opbygning og vedligeholdelse af frivillig kapacitet. Samtidig indarbejdes det psykosociale beredskab som et vigtigt element, hvor civilsamfundets rolle i omsorg og støtte til befolkningen understreges. Dermed positioneres civilsamfundet både som en operativ ressource og som en grundlæggende forudsætning for et velfungerende beredskab i Norge[5].

*

Beredskab betragtes ikke længere som et rent statsligt ansvar, men som en ***fælles opgave*** for hele samfundet.

[5] Meld. St. 9 (2024–2025) - regjeringen.no

SVERIGE

Frivillige forsvars-organisationer med formelle aftaler

I Sverige er civilsamfundets rolle formaliseret gennem systemet med Frivilliga försvarsorganisationer[6].

Disse organisationer indgår i totalforsvaret gennem aftaler med staten og bidrager til både militært og civilt beredskab[7].

Organisationerne arbejder blandt andet med:

- Uddannelse af frivillige til beredskabsopgaver
- Støtte til myndigheder ved kriser og katastrofer
- Kommunikation og informationsindsats over for befolkningen
- Logistisk og praktisk støtte til evakuering og modtagelse af borgere

Organisationerne modtager statslig støtte til uddannelse og kapacitetsopbygning og indgår i planlægning og øvelser sammen med myndigheder.

Den svenske model bygger på, at frivillige kapaciteter opbygges i fredstid, så de kan mobiliseres hurtigt i kriser eller ved forhøjet beredskab[8].

[6] Frivilligförsvaret.se - Frivilligförsvaret
[7] Myndigheten för civilt försvar
[8] Totalförsvaret 2025–2030 (Proposition 2024/25:34) | Sveriges riksdag

FINLAND

Helhedsorienteret totalforsvar med stærk samfunds-robusthed

Finland har et af Europas mest integrerede totalforsvar, hvor civilsamfundet spiller en central rolle i opbygningen af samfundets modstandskraft.

Her indgår frivillige organisationer blandt andet i:

- Befolkningsberedskab og civilbeskyttelse
- Lokal krisehjælp og støtte til borgere
- Uddannelse af borgere i krise-beredskab
- Samarbejde med kommuner og myndigheder om beredskabs-planlægning

Et centralt element er et stærkt fokus på samfundsberedskab i fredstid, hvor civilsamfund, virksomheder og myndigheder arbejder sammen om planlægning, øvelser og kompetenceopbygning.

Den finske tilgang er bl.a. beskrevet i Security Strategy for Society og af Finlands Indenrigsministerie.

Civilsamfundet spiller desuden en aktiv rolle gennem organisationer som Finnish National Rescue Association, der arbejder med uddannelse og lokalt beredskab[9].

[9] Instructions for preparing for incidents and crises have been compiled in the Suomi.fi online service - SPEK

Danske erfaringer

CASE:
Coronapartnerskaberne – civilsamfundets rolle under COVID-19

Under COVID-19-pandemien spillede civilsamfundet en central og operativ rolle i håndteringen af krisen i Danmark – både som supplement til og i samarbejde med myndigheder.

Gennem de såkaldte corona-partnerskaber blev en række civilsamfundsorganisationer inddraget i den nationale indsats for at nå borgere, som de offentlige systemer havde svært ved at nå hurtigt nok særligt børn og unge uden stærke voksenrelationer, plejehjemsbeboere og hjemmeboende ældre, socialt udsatte borgere, mennesker med funktionsnedsættelse samt flygtninge og migranter.

*

Civilsamfundets bidrag:

Hurtig rekruttering og koordinering af *tusindvis* af spontanfrivillige

Civilsamfundet bidrog blandt andet med:

- **Støtte til isolerede og sårbare borgere:** Frivillige organiserede besøgs- og telefonvenner, indkøbshjælp og praktisk støtte til ældre, kronisk syge og socialt udsatte borgere, som ikke selv kunne forlade hjemmet. Fx leverede frivillige fra Red Barnet aktivitetsmaterialer til hjemmet samt gennemførte løbende telefoniske samtaler med børn og forældre i en isoleret hverdag. Indsatsen var rettet mod familier, der i forvejen var i sårbare positioner, og som oplevede øget pres under nedlukningen.
- **Rådgivning og hjælp til børn og familier:** Organisationer etablerede og opskalerede rådgivningslinjer og digitale tilbud til børn og unge i mistrivsel, som fx Børns Vilkårs Børnetelefon, som under COVID-19 modtog tusindvis af henvendelser fra børn og unge om ensomhed, mistrivsel og konflikter i hjemmet.
- **Mobilisering af frivillige i stor skala:** Initiativer som Røde Kors Parat gjorde det muligt hurtigt at rekruttere og koordinere tusindvis af spontanfrivillige, som bidrog med vaccineledsagelse og andre indsatser i hele landet.
- **Frivillige i test- og vaccinationsindsatsen:** Civilsamfundsaktører og frivillige blev brugt til praktiske opgaver (logistik, værtsroller, guidning af borgere) samt til støttefunktioner som frivillig bemanding af den myndighedsfælles corona-hjælpelinje, der bidrog med information og tryghed til borgerne, hvilket aflastede det offentlige sundhedsvæsen i en presset situation.
- **Brobygning til målgrupper:** Civilsamfundsorganisationer spillede en vigtig rolle i at formidle myndighedernes anbefalinger til borgere med begrænset tillid til det offentlige eller med sproglige barrierer.
- **Bidrag til myndighedernes forståelse af målgrupper:** Civilsamfundsorganisationer bidrog med viden om, hvordan COVID-19 og retningslinjerne påvirkede borgere i sårbare positioner, herunder konsekvenser af isolation og barrierer for at efterleve anbefalinger. Denne indsigt var vigtig for at kunne tilpasse indsatser og kommunikation.

Erfaringen er, at civilsamfundet kan mobilisere hurtigt, nå bredt ud og skabe tillid hos borgere, som ellers kan være svære at nå – men at samarbejdet i høj grad blev etableret ad hoc under krisen.

Afsluttende rammesætning

Med dette udspil ønsker vi at bidrage konstruktivt til den videre udvikling af Danmarks totalberedskab. Målet er et beredskab, der ikke alene beskytter kritisk infrastruktur og samfundsfunktioner, men også styrker befolkningens tryghed, sociale robusthed og evne til at komme igennem kriser sammen.

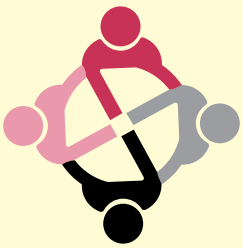
Et styrket totalberedskab er en klog og rettidig investering i Danmarks sikkerhed, sammenhængskraft og modstandskraft. Organisationerne bag dette udspil bakker fuldt op om ambitionen om at styrke beredskabet i lyset af et mere komplekst og alvorligt trusselsbillede.

Samtidig er det vores overbevisning, at et moderne totalberedskab kun kan lykkes, hvis alle samfundets ressourcer bringes i spil. Myndigheder, virksomheder, lokalsamfund og civilsamfund har forskellige styrker, men et fælles ansvar for at gøre Danmark mere robust over for fremtidens kriser.

Civilsamfundet står klar til at bidrage med frivillige, lokale fællesskaber, målgruppekendskab, tillid og operative kapaciteter. Derfor ser vi et stort potentiale i et tættere og mere formaliseret samarbejde mellem myndigheder og civilsamfund – før, under og efter kriser.

Civilsamfundets kapaciteter skal være en integreret del af Danmarks beredskab – ikke som en ad hoc-reserve, men som en anerkendt og planlagt del af løsningen.

Et totalberedskab for ***alle*** i samfundet

Militær sikkerhed

Civil sikkerhed

Beskyttelse af kritisk infrastruktur

Social robusthed

Et stærkt samfundsberedskab kræver alle fire søjler. Uden den fjerde søjle svækkes de tre første